

प्र-1 अधोलिखित-तद्भव-शब्दानां कृते पाठात् चित्वा संस्कृत पदानि लिखत-
यथा-कञ्जूस कृपणः

• कड़वा

कटुकम्

• पूँछ

पुच्छ

• लोभी

लुब्ध

• मधुमक्खी

मधुमक्षिका

• तिनका

तृणम्

प्र-2 रेखाङ्कितानि पदानि आधृत्य प्रश्ननिर्माणं कुरुत-

(1) गुणाः गुणज्ञेषु गुणाः भवन्ति।

उत्तर-गुणज्ञेषु किं गुणाः भवन्ति?

(2) नद्यः सुस्वादुतोयाः भवन्ति।

उत्तर-सुस्वादुतोयाः कासां भवन्ति?

(3) लुब्धस्य यशः नश्यति।

उत्तर-कस्य यशः नश्यति?

(4) मधुमक्षिका माधुर्यमेव जनयति।

उत्तर-का माधुर्यमेव जनयति?

(5) तस्य मूद्भिः तिष्ठन्ति वायसाः।

उत्तर-तस्य कुत्र तिष्ठन्ति वायसाः?

(6) क्षुधार्तः सिंहः कुत्रापि आहारं न प्राप्तवान्?

उत्तर-कीदृशः सिंहः कुत्रापि आहारं न प्राप्तवान्?

(7) दधिपुच्छः नाम शृगालः गुहायाः स्वामी आसीत्?

उत्तर- किं नाम शृगालः गुहायाः स्वामी आसीत्?

(8) एषा गुहा स्वामिनः सदा आह्वानं करोति?

उत्तर- एषा गुहा कस्य सदा आह्वानं करोति?

(9) भयसन्तस्तमनसां हस्तपादादिकाः क्रियाः न प्रवर्तन्ते?

उत्तर- भयसन्तस्तमनसां कीदृशाः क्रियाः न प्रवर्तन्ते?

(10) आह्वानेन शृगालः बिले प्रविश्य सिंहस्य भोज्यं भविष्यति?

उत्तर- आह्वानेन शृगालः कुत्र प्रविश्य सिंहस्य भोज्यं भविष्यति?

(11) भोजपत्रोपरि लेखनम् आरब्धम्।

उत्तर- भोजपत्रोपरिकिम् आरब्धम्?

(12) लेखनार्थम् कर्गदस्य आवश्यकतायाः अनुभूतिः न भविष्यति।

उत्तर- लेखनार्थं कस्य आवश्यकतायाः अनुभूतिः न भविष्यति?

(13) विश्रामगृहेषु कक्षं सुनिश्चितं भवेत्।

उत्तर- कुत्र कक्षं सुनिश्चितं भवेत्?

प्र-3 मञ्जूषातः क्रियापदानि चित्वा रिक्तस्थानानि पूरयत-

निधेहि विधेहि जहीहि देहि भज चल कुरु

यथा- त्वं पुरतः चरणं निधेहि।

(क) त्वं विद्यालयं चल।

(ख) राष्ट्रे अनुरक्तिं विधेहि।

(ग) मह्यं जलं देहि।

(घ) मूढ! जहीहि धनागम तृष्णाम्।

(ङ) भज गोविन्दम्।

(च) सततं ध्येयस्मरणं कुरु।

प्र-4 मञ्जूषातः समुचितानि पदानि चित्वा रिक्तस्थानानि पूरयत-

रचयन्ति, गृहीत्वा, सहसा, जिज्ञासा, सह

(क) छात्राः पुस्तकानि गृहीत्वा विद्यालयं गच्छन्ति।

(ख) मालाकाराः पुष्पैः मालाः रचयन्ति।

- (ग) मम मनसि एका जिज्ञासा वर्तते।
(घ) रमेशः मित्रैः सह विद्यालयं गच्छति।
(ङ) सहसा बालिका तत्र अहसत।

प्र-5 अधोलिखितपदयोः सन्धिं कृत्वा लिखत-

1- पदस्य	+	अस्य
2- तालपत्र	+	उपरि
3- च	+	अतिष्ठत
4- कर्गद	+	उद्योगे
5- क्रय	+	अर्थम्
6- इति	+	अनयोः
7- उपचार	+	अर्थम्

उत्तर-1-पदस्यास्य, 2-तालपत्रोपरि, 3-चातिष्ठत, 4-कर्गदोद्योगे, 5-क्रयार्थम्, 6-इत्यनयोः, 7- उपचारार्थम्

प्र-6 प्रश्नानाम् उत्तराणि एकपदेन लिखत-

(1) व्यसनिनः किं नश्यति?

उत्तर-विद्याफलम्।

(2) कस्यां रोचमानायां सर्वकुलं रोचते?

उत्तर-स्त्रियाम्।

(3) कस्य यशः नश्यति?

उत्तर-लुब्धस्य।

(4) मधुमक्षिका किं जनयति?

उत्तर-माधुर्यम्।

(5) मधुरसूक्तरसं के सृजन्ति?

उत्तर-मधुमक्षिका।

(6) सिंहस्य नाम किम्?

उत्तर-खरनखरः।

(7) गुहायाः स्वामी कः आसीत्?

उत्तर- दधिपुच्छः शृगालः।

(8) सिंहः कस्मिन् समये गुहायाः समीपे आगतः?

उत्तर- सूर्यास्तसमये।

(9) हस्तपादादिकाः क्रियाः केषां न प्रवर्तन्ते?

उत्तर- भयसन्तस्तमनसाम्

(10) गुहा केन प्रतिध्वनिता?

उत्तर- सिंहस्यगर्जनेन

(11) कुत्र "डिजिटल इण्डिया" इत्यस्य चर्चा भवति?

उत्तर-सम्पूर्णविश्वे

(12) केन सह मानवस्य आवश्यकता परिवर्तते?

उत्तर-कालपरिवर्तनेन

(13) आपणे वस्तूनां क्रयसमये केषाम् अनिवार्यता न भविष्यति?

उत्तर-रूप्यकाणाम्

(14) कस्मिन् उद्योगे वृक्षाः उपयुज्यन्ते?

उत्तर-कर्गदोद्योगे

(15) अद्य सर्वाणि कार्याणि केन साधितानि भवन्ति?

उत्तर-चलदूरभाषायन्त्रेण

(16) स्वकीयं साधनं किं भवति?

उत्तर- बलम्।

(17) पथिके विषमाः प्रखराः?

उत्तर-पाषाणाः।

(18) सततं किं करणीयम्?

उत्तर- ध्येयस्मरणम्।

(19) एतस्य गीतस्य रचयिता कः?

उत्तर- श्रीधरभास्कर वर्णेकरः।

(20) सः कीदृशः कविः मन्यते?

उत्तर- राष्ट्रवादी।